

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnštvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENE C

Inserati:

Enostop. petlivrst (72 mm):
za enkrat . . . 13 h
za dvakrat . . . 11 "
za trikrat . . . 9 "
za več kot trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Vse zamujeno!

„Zamujeno je!“ smo pisali nedavno, ko smo poročali o stališču, ki so ga zavzeli naši liberalci k volitvi v veleposestvu. Rekli smo, da je bil za mujen ugodni trenutek, ko je bilo mogoče streti Schweglovo stranko.

Danes, po volitvi, se je izkazalo, kako opravičena je bila — žal — ta naša trditev.

Prebrisani politik Schwegel ni počival od 21. februarja sem. Svest si, da njegova stranka tvori le še manjšino v veleposestvu, je hitel, da ojači nemštvo z glasovi nemških konservativcev. In posrečilo se mu je, da dobi nemške aristokrate potom nekakega kompromisa, ki je rodil kandidato grofa Margherija.

Pomagal je pri tem z vsemi silami naš ljubeznjivi deželni predsednik baron Hein, katerega žilavost in delavnost presega vse meje, kadar se gre za to, da se podkrepni nemškutarija v naši deželi.

Sedaj je stvar odločena. Nemški konservativci so pridobljeni za Schwegel Heineve spletke in za 20 let je izgubljeno vsako upanje, da bi bilo mogoče slovenskemu življu v našem veleposestvu priti do veljave.

To je zasluga „slovenskih“ liberalcev, — to je slovenski govorečih nemškutarjev, ki tvorijo „Narodovo“ kliko.

Položaj je sedaj jasen.

Nam je prav. Ti nemški veleposestniki — liberalni in „konservativni“ — ki so zdaj skupno korakali, tvorijo odslej za nas skupno reakcionarno družbo, na katero se nam ni treba prav nič več ozirati.

Ravno tako odpade za nas vsak ozir na eficienco liberalno stranko.

Ta stranka kot narodna za nas ne eksistira več in nam je ravno toliko vredna odslej, kakor Schweglova.

Narodni sovražniki so tu in tam. Niti po mikroskopu ne moremo več najti razlike.

Za katoliško-narodno stranko je s tem dan popolnoma nov položaj, s katerim mora enkrat za vselej računati.

Cujemo, da se vodstvo stranke intenzivno peča s to zadevo in da utegne politično bajno polje v naši deželi in na Slovenskem vobče dobiti popolnoma novo lice.

Sedaj se gre za veliko več, nego za strankarski boj. Slovensko ljudstvo v deželi mora ostati in se rešiti neznosnih razmer — rešiti mora rodno svoje zemljo v poštenem in brezozirnem političnem boju, z vsemi postavnimi sredstvi tuje in izdajalske nadvlade.

Pričenja se nova doba političnega razvoja našega naroda!

Rusko-japonska vojska.

Rusko brodovje je še v francoskih vodah.

London, 19. aprila. Brodovje Roždestvenskega se od sobote zopet nahaja v zalivu Kamrank. V petek je plulo iz zaliva proti severu, a se je še isti dan ali v soboto zjutraj vrnilo zopet v zaliv. Na Japonskem vzbuja bivanje ruskega brodovja ob obali francoske Indokine največje razburjenje, časopisje piše v vedno silovitejšem tonu. Danes se vrši pod predsedstvom mikada kronski svet, ki se bo pečal s to zadevo ter sklenil, kako postopati proti Francoski. Danes je došlo tudi nekaj, sicer skromnih poročil o Japoncih, katerih glavna sila vojnih ladij se nahaja pri Formosi ali pri Ribiških otokih. Te, iz Singapura došle brzjavke, poročajo, da je kabel med Formozo in kitajsko obalo prerezan; kdo je to storil, ni jasno. „Daily Mail“ pravi, da so baje to storili Francozi v ruski službi; vendar ni izključeno, da so Japonci sami hoteli preprečiti vsako možnost kaknega izdajstva svojih dispozicij. Drugo poročilo, ki se ozira na Japonsko, prihaja iz Manile in poroča, da so videli blizu Filipinov japonsko eskadro, obstoječo iz 16 križark in torpednih lovcov, ki so najbrže iskali 6 ruskih premogovnih parnikov, ki se že od sobote nahajajo v nekem zalivu na Filipinih.

London, 19. aprila. Iz Tokia poročajo: Rusko brodovje bo najbrže do srede maja ostalo v zalivu Kamrank ter ondi počakalo tretjega brodovja. Dotlej bo lovilo toverne parnike, ki so namenjeni na Japonsko.

Saigon 18. aprila. Potrjuje se, da je več trgovskih hiš prodalo pomembne zaloge, ki so jih na visokem morju blizu obali Indokine izročili delu ruskega brodovja.

Eskadra Nebogatova in četrto brodovje.

London, 19. aprila. Iz Džibutija poročajo, da se je več ladij ruskega glavnega brodovja pridružilo tretjemu baltičskemu brodovju pri Soketri in odondot plulo proti Diego Garcia. V Diego Garcia bo to brodovje pričakalo četrtega baltičkega brodovja, ki ga pričakujejo v Džibuti v petih tednih.

Japonska in nevtralnost.

London, 19. aprila. „Daily Telegraph“ poroča iz Tokia njegov dopisnik: „Ne obotavljam se izjaviti, da bo Japonska vsako usidrišče ruskega brodovja smatrala kot rusko opiralnišče, ako bo imela za to dovolj vzroka in ako se ne bodo upoštevali dosedanjí njeni protesti. Ravnala bo, kakor bo zahteval položaj.“

Baron Sujemacu o kršenju nevtralnosti.

London, 19. aprila. Baron Sujemacu se je izrazil, da se Japonska ne boji dohoda ruskega brodovja; sicer izid bitke res ni gotov, a Japoncev ni treba preveč skrbeti. Japonska bi Francijo lahko tožila radi kršenja nevtralnosti, a tega ne bo storila, ker noče prepri. Japonska ne želi Indokine. Zato je zelo obžalovati, da francoski mornariški minister toži Japonsko, češ, da si hoče osvojiti Cochinchino. Baron Sujemacu ne veruje, da bi bili Francozi vabili rusko brodovje, naj izrablja prijateljstvo. Najbrže je rusko brodovje Franciji neljubi gost. Francija bo gotovo tako ravnala, da ne bo kompromitirana.

Z bojišča v Mandžuriji.

Peterburg, 19. aprila. Linevič je brzjavil carju Nikolaju včeraj: Dne 14. t. m. zjutraj je zopet prišel sovražnik ofenzivo proti Hejšimao in na cesti Sinminpao-Tahihocu. Proti peti uri popoldne so Japonci zasedli Padjace in pričeli streljati na našo konjenico, ki je zasedla neki klanc, nakar je bila japonska ofenziva ustavljena. Isti dan so zasedli Japonci vas Nanzanhence.

London, 19. aprila. „Daily Telegraph“ poroča iz Tokia, da Japonci v Mandžuriji vedno prodirajo. Glasi se, da je veliko pomanjkanje živil. V Harbinu ni dobiti moke in povsod je velika beda.

Angleži in Japonci.

Pariz, 19. aprila. „Matin“ poroča iz Peterburga: Angleži dolže Ruse, da so njihove torpedovke zasledovale angleške vojne ladje, s tem hočejo Angleži le prikriti da njihovo brodovje služi Japoncem. Angleži so mobilizovali svoje brodovje v Honkongu, češ, da morajo čuvati nevtralnost, akoravno to že delajo francoske, holandske in ameriške ladje. Trdi se, da so angleške ladje vedno v zvezi z japonskimi po brezžičnem

brzjavu. Ena brzjavka Roždestvenskega se je zakasnela za 24 ur, ker je bil pretrgan kabel. Sumijo, da so to povzročili Angleži. Črnomoško brodovje ne pojde na bojišče.

Peterburg, 18. aprila. Vse vesti, razširjene v inozemskih listih o mobilizaciji črnomoškega brodovja z namenom, da odplave na daljni vzhod, so brez podlage. Pač pa odide brodovje na vsakoletne manevre.

Pogubne mine.

Sangaj, 19. aprila. Dve kitajski džunki sta bili po plavajočih minah vrženi v zrak. V Sangaju vlada v brodarških krogih velika prepadenost, ker se je bati velikih nevarnosti za evropske poštne parnike.

Novi ruski topovi naročeni.

Berolin, 19. aprila. Pri tvrdki Krupp v Essenu so došla velika naročila za Rusijo. V vseh tovarnah delajo na vse kripnje.

Brzjavka častnikov baltičkega brodovja.

Peterburg, 18. aprila. „Novoje Vremja“ je dobilo brzjavko, ne znano kje oddano, datirano z dne 17. aprila, v kateri častniki vojnih ladij „Osljabja“, „Oleg“, „Aurora“, „Svetlana“, „Zemčug“ in „Terek“ naznanjajo svojim sorodnikom in prijateljem, da so zdravi.

Novo japonsko posojilo.

London, 19. aprila. Iz Tokia poročajo: Pričakuje se, da vlada jutri objavi emisijo novega posojila 10 milijonov funtov šterlingov po 6 odstotkov. V Mandžuriji se nahaja v prometu japonskih vojnih banknot za 5 mil. funtov šterlingov.

Mukden v rokah Kitajcev.

V Peterburg brzjavljajo: Japonci so baje predali Mukden kitajskemu generalu Ma-u.

Izpremembra v vojnem ministertvu.

Peterburg, 19. aprila. O veliki noči pričakujejo tu odslovitve vojnega ministra Saharova. V zvezi s tem se je razgovarjalo o izpremembah in temeljiti preosnovi v generalnem štabu.

Vojska in Sibirija.

Odmevi vojske so pričeli udarjati celo že v Sibirijo, ki je bila doslej prosta vojnih operacij. V glavnem mestu Transbajkalije, v Čiti, je odredil generalni guverner, da naj se zapro vsa učilišča, ki se izpremene v bolnišnice.

Moč japonskih armad.

Vojni dopisnik „Novega Vremena“ se peča z vprašanjem, kako močne so bile japonske armade pod Ojamo, ko so se ude-

LISTEK.

Razvoj ruskega sv. sinoda.

Priobčil Vl. K.

Rusi so krščanstvo vzprejeli v 9. in 10. stoletju. Zgodovinsko dejstvo je, da je bila vera, ki so jo vzprejeli, katoliška, a ne sedanje pravoslavje. Od zapadnih katoličanov so se ločili le po obrednem jeziku. Pokristjanili so jih carigradski patriarhi, ko so bili že v zvezi z Rimom, in sicer v soglasju in z odobravanjem rimske stolice. Ko se je pod Focijem Carigrad odcepil od zapadne cerkve, se Rusi niso udeležili razkola in so še dolgo dobo bolj ali manj očitno, bolj ali manj živahno občevali z Rimom.

Po navalu Tatarjev sredi 13. stoletja se je slovanski sever kulturno in politično razdvojil v Veliko Rusijo s središčem v Moskvi in v Malo Rusijo s središčem v Kijevu. Zahodni del, Mala Rusija, se je razvijal deloma pod zapadnim, katoliškim vplivom, vzhodni, Vel. Rusija, pa

je bolj občeval s Carigradom in s sosednjimi paganskimi pokrajinami. Naravno je bilo torej, da se je zavest katoliškega edinstva popreje izgubila v Veliko kakor v Mali Rusiji. Velikorusi so v 12. in 13. stoletju že popolni razkolniki, Malorusi pa še omahujejo med Rimom in Carigradom.

Od prvih časov je bil Kijev prestolnica vsruskega metropolita. — Ko pa je Moskva postala središče Velike Rusije, sta nastali dve metropoliji, kijevska in moskovska. Obe sta bili cerkveno podrejeni carigradskemu patriarhu. V 15. stol. pa je Kijev odpadel od Carigrada in se združil z Rimom na občem cerkvenem zboru v Ferrari, in ker se je katoliška zavest v prihodnjem stoletju nekoliko razgubila, so unijo za trajno obnovili l. 1595. Malo Rusijo so si podvrgli Poljaki; pri delitvi Poljske je del unijatov prišel pod Avstrijo, drugi del pod Veliko Rusijo. Tako je še zdaj.

Ni dvoma, da bi se bile razmere v verskem oziru prav tako ugodno razvile tudi v Vel. Rusiji, ko bi se ne bila v cerkvene

stvari vtaknila — civilna oblast. Kadarkoli se je v zgodovini posvetni vladar nepoklican in nezaželen vmešaval v delovanje evangelja, se je to še vedno godilo na škodo narodov. Nič drugače tu. Teženje velikoruskih moskovskih knezov je stremilo za tem, da ustanove mogočno vsrusko državo, popolnoma neodvisno v političnem in verskem oziru. S tega stališča si moremo razložiti ves razvoj moskovskih (velikoruskih) cerkvenih vladavin, od prvotne metropolije do današnjega sv. sinoda.

Omenili smo, da je bila Moskva shizmatična že v 12. in 13. stoletju, toda le bolj materialno. Po zboru v Ferrari se je ločila tudi formalno in za stalno. Ko je metropolit Izidor, ki je unijo z Rimom na vso moč pospeševal, vrnivši se iz Italije v kremlski cerkvi Božje Porodnice prebral določbe florentinskega koncila, ga je veliki knez Vasilij napadel, začel očitno psovati in sramotiti in ga pregnal iz dežele; s knezom je potegnito ljudstvo in duhovščina in plemstvo, ki so bili na robstvo že navajeni.

Po končni ločitvi od Rima so se moskovski knezi jeli otesati tudi carigradskega jerebstva. Carigradski patriarhi so bili podložni in sužensko udani turškemu sultanu. Ta razlog so Rusi porabili, da so si postavili lastnega, neodvisnega metropolita, češ, velikoruski krščanski cerkveni glavar ne more biti odvisen od carigradskega patriarha, ki je sužen sultana — pagana. Po izgonu Izidorja postavi samovoljni, avtokraški Vasilij kar sam novega metropolita Jona; to je bil prvi poizkus, ustanoviti naroden, popolnoma neodvisen verski organizem. Pojem prave cerkve, pojem katoliškega edinstva se je med Velikorusi izgubljal bolj in bolj. Papeži so izkušali rešiti rusko, v lastno gmotnost se zapirajoče krščanstvo, toda vsa njih stremjenja in prizadevanja so bila odbita po zvižčnosti, nasilnosti in slaveželjnosti moskovskih knezov.

(Konec prih.)

leževale zadnjih bojev. Angleški viri so jih cenili na 500.000 mož, ameriški na 600.000 mož, dopisnik „Novega Vremena“ pa jih ceni na 325.000 mož s 1000 topovi.

Moč ruskega brodograditelja.

Roždestvenski ima sedaj združenih se dem velikih bojnih ladij in pet oklopnih križarjev (križarjev I. razreda). Ti poslednji so: „Oleg“ (12 topov 15 cm.), „Admiral Nahimov“ (8 topov 20 cm. in 10 topov), „Dmitri Donski“ (6 topov 15 cm. in 4 topove 12 cm.), „Aurora“ (8 topov 15 cm.) in „Svjatana“ (6 topov 15 cm.).

III. eskadra je odplula dne 15. febr. iz Libave in se pridružuje sedaj. Ista sestoji iz: bojne ladje I. razreda „Imperator Nikolaj I“, oklopnih obrežnih braniteljev „Admiral Ušakov“, „General-admiral Apraksin“, „Admiral Senjavin“ in oklopnega križarja „Vladimirja Monomaha“. Skupno iz 4 oklopnjač in 1 oklopnega križarja. Potem ima prevozne ladje „Liovníja“, „Kurnija“ in „Svjajana“, ladjo delavnico „Ksenija“ in parnik „Lahu“.

V Vladivostoku so 3 oklopni križarji: „Gromoboj“, „Rossia“ in „Bogatir“. Prva dva križarja sta najhitrejša in sploh največja. „Gromoboj“ 4 tope 20 cm., 16 top. 15 cm.; „Rossia“ 4 tope 20 cm. in 16 topov 15 cm.; „Bogatir“ 12 topov 15 cm.

Resumé: Skupno bo ruska bojna flota v vzhodno - azijskem vodstvu v nekoliko dneh štela 11 bojnih ladij, 9 oklopnih križarjev (med temi 3 v Vladivostoku). Togo pa ima 6 bojnih lapij in 8 oklopnih križarjev. Vsi ti japonski križarji so skoro enako oboroženi (po 4 topove 20 cm. in 12 po 15 cm.). Posamično so močnejše armirani nego ruski oklopni križarji, izvzemši „Gromoboj“, „Rossia“ in „Admirala Nahimova“.

Shod slovenskih učiteljic.

Zborovanje slovenskih učiteljic, ki se je vršilo dne 19. aprila v šentjakovski osemrazrednici v Ljubljani, je napravilo simpatičen in jako prijeten vtis. Njavi govori in referati so se odlikovali po svoji nepristranosti in po taktu, ki odlikuje po večini naše učiteljske ženske osebe. Shod, katerega se je udeležilo nekaj nad 40 učiteljic, je spravi na dan nekaj novih idej, ki bodo redile obilnega sadu, če se bodo vresničile.

Predsednica, gđc. Drol, je pozdravila navzoče in povdarjala pomen organizacije ženskega učiteljstva. Omenjala je, da nima večina učiteljic pravega smisla za združeno misel — nekatere društva menda niti ne poznajo, drugim pa je vzlic izpremembi društvenih pravil žal za kronice, ki jih morajo žrtvovati za društvo.

Nato je tajnica, gđc. Miklavčič poročala o delovanju društva. Povdarjala je, da so pozitivni uspehi društva precej minimalni in da je društveno letno poročilo, ki se je vsem društvencam razposlalo, edini sad stremeljen in prizadevanj organizacije učiteljic. Z ozirom na gmotno ozir se ni doseglo ničesar, ker deželni zbor ne zboruje in se ne ozira na zahteve učiteljstva. Gđc. tajnica priporoča, naj te težnje učiteljic ostanejo stalno na programu; naj se zahteva regulacija plač, nastavljen učiteljic za ročna dela ali pa naj se dosedanjim učiteljicam remunerira njihov trud pri poučevanju ročnih del.

Namestnica gđc. blagajničarke je izkazala stanje društvenih računov, ki je povoljno.

Potem je predavala gđc. Zerjav o načinu, kako naj učiteljica izven šole dela za kulturno povzdigo narodo zlasti med priprostim ženstvom. Odkrite povemo, da nas je nekoliko iznenadilo, kako se udeležence vsprejele izborna in velevažna izvajanja gđc. predavateljice. Zela je sicer obilo pohvale, a za svoje predloge ni našla tolike vne, ki jo to vprašanje zasluži.

Gđc. Zerjav je najprej povdarjala, da sedanja ljudska šola ne dosega svojega namena v toliki meri, kakor bi bilo želeto. Vrzela je zija med šolo in ljudstvom, ki dostikrat ni prijazno šoli, treba izpolniti s kulturnim delom izven šole. Za učiteljico se tu odpira široko polje. Ona naj med ljudstvom vzbudi zanimanje za izobrazbo, omili nasprotja; pouči naj ljudi, kako se ogibati surovih razvad, pijančevanja in trpinčenja živali.

Predavateljica predlaga, naj se vpeljejo zlasti po deželi razgovori med učiteljico in kmečkimi materami, kjer naj pouči učiteljica starše, kako skrbeti za otroke, za njihovo obleko, snago in hrano; povdarja naj pomen higijenskih naprav, goji estetiški čut in pospešuje ljudsko izobrazbo s pomočjo ljudskih knjižnic. Shod učiteljic naj določi tvarine, ki naj jih za take razgovore obdelujejo učiteljice. Gđc. Zerjav je brez potrebe pri ti priliki povzdigovala delovanje akademskih društev „Prosvete“ in „Akademije“ — povedala je zanimivo, a še precej neverjetno novost, da vlada kani podpirati gmotno in se sploh zelo zanima za ta akademska društva (!) — mimegrede je tudi omenila program naših izobraževalnih društev.

Po tem predavanju je shod izvolil tri gospodične, ki naj bi te teme izdelale. Samostalni predlogov o teh nalogah ni stavila nobena, kar je malo čudno; sprejele so se naloge, ki jih je gđc. predavateljica sama označila v svojem predavanju.

Sledila je hospitacija gospe Kobalji, ki je po modernih pedagoških pravilih zelo precizno in pregledno s pomočjo zemljevida in risanja na tablo razložila pot od Postojne do Vipave in navezala to hospitacijo z zgodovinsko pripovedko o gradu podjamskem. Gospa kaže velik pedagoški talent in izurjenost v svoji stroki. Hospitaciji so sledili vsi z velikim zanimanjem.

Nato je gđc. Vita Zupančič utemeljevala dva samostojna predloga. Slo se je za to, da pristopijo učiteljice zborovalke z deležem 200 kron k učiteljskemu tiskovnemu društvu, ki ga mislijo ti v kratkem ustanoviti. Ta predlog je bil sprejet. Drugi predlog o zvišanju članarine v svrhu obolelih udov pa ni prodrli večinoma iz gmotnih ozir.

V odbor je bilo izvoljeno prejšnje vodstvo, gospodične Drol, Miklavčič in Zupančič. Nato je gđc. predsednica zaključila shod.

Češki deželni zbor razpuščen?

„Hlas Naroda“ poroča: Dobro poučeni krogi trde, da bo češki deželni zbor predčasno razpuščen. Vlada bo takoj po razpustitvi razpisala nove volitve. Spravne načrte, načelne in politične razmere v Avstriji, kar je z ozirom na ogrsko krizo nad vse potrebno — Govornik je naglašal potrebo, da bi bila kmalu sklenjena trgovinska pogodba s Črno gorco. Z ozirom na ogrsko krizo je priporočal, naj Hrvatje začasno počakajo, kako se bo razvil položaj.

Vuković o položaju.

V Kotoru je 18. t. m. državni poslanec vitez Vuković govoril o položaju. V svojem govoru je naglašal, da utegne prihodnje zasedanje češkega deželnega zbora utrditi notranje politične razmere v Avstriji, kar je z ozirom na ogrsko krizo nad vse potrebno — Govornik je naglašal potrebo, da bi bila kmalu sklenjena trgovinska pogodba s Črno gorco. Z ozirom na ogrsko krizo je priporočal, naj Hrvatje začasno počakajo, kako se bo razvil položaj.

Dogodki na Ruskem.

Berolin, 19. aprila. „Lokalanzeiger“ poroča iz Peterburga: V razpravi proti Sergijevemu morilecu Kalajevu je bilo zaslišanih dvanajst prič. Ko so čitali smrtno obsodbo, so odprli vrata, ki so bila prej zaprta, a občinstvo ni smelo v sodno dvorano. Kalajeva mati je bila navzoča do konca razprave, sestra ni bil vohod dovoljen. Morilec je mirno poslušal obsodbo in pripomnil, da je zadovoljen z njo, samo to želi, da bi bil usmrčen javno podnevi. Mati, ki je bila med vse razpravo mirna, je pričela jokati, ko je slišala sinovo željo. „Nobene kasacije, nobene milosti!“ so bile zadnje besede obtoženca v sodni dvorani. Obsojenca so prepeljali iz sodne dvorane v zapor šele, ko je napočila tema in se je razkrepila množica.

Peterburg, 19. aprila. Sergijev morilec je podpisal obtožnico z imenom Kalajev. Pri razpravi sta ga zagovarjala znana ruska odvetnika Plevakov in Derjušinski.

Lvov, 19. aprila. „Slovo“ poroča iz Moskve: Rajni veliki knez Sergij je zapustil posestva v vrednosti 430 milijonov rubljev. Njegova vdova bo podedovala 50 mil. rubljev.

Odesa, 19. aprila. Dne 14. t. m. je bil policijski mojster Olševski napaden, ko je ravno hotel stopiti v svojo hišo. Napadalec je od zadaj streljal nanj. Krogla je predrila suknjo in odletela ob plečni kesti. Napadalec, ki je približno 20 let star, so zaprli. Svojega imena noče povedati.

Varsava, 19. aprila. Na nekega delavca je neznan napadalec danes zjutraj dvakrat streljal in ga nato ranil še z nožem. Delavec je čez nekaj ur umrl. Izvršilo se je maščevanje prekucijske stranke.

Köln, 19. aprila. „Köln. Ztg.“ poroča iz Peterburga: Petruje se poročilo, da namerava vlada za vzdrževanje reda in miru ustanoviti 20 konjeniških polkov. Nove polke bodo sestavili iz donskih, kubovskih in orenburških kazakov.

Peterburg, 19. aprila. V mernariškem mestnem delu so mornarji ubili nekega policijskega stražmojstra. Več mornarjev in delavcev se je pogovarjalo na ulici. Policaj jih je pozval, naj se razidejo. Ker niso hoteli ubogati, je policist streljal in ranil dve osebi. Razljutena množica je nato napala policista, ki je pobegnil v neko mesnico. Mornarji so vrli za njim in ga toliko časa pretepali, da je umrl.

Peterburg, 19. aprila. „Sin otečstva“ poroča, da jako marljivo prezidavje poslopje ruskega državnega sveta in zidajo veliko dverano za prihodnji zemski sabor. Nova dvorana bo imela prostora za več sto oseb.

Jekaterinoslav, 19. apr. Zemski sabor jekaterinoslavske gubernije je poslal odposlaništvo k carju v Peterburg, da mu naznanijo želje zemstva. Odposlancem so naročili, naj store vse, kar je mogoče, da jih bo zaslišal car sam. Dozdaj so sprejemali odposlaništva zemstev, plemstva, meščanstva itd. ministri, ki so pa vedno prezirali izražene želje.

Stavka v Limožu.

Delavci v Limožu so mirni. Oblasti so odredile jako obširne varnostne priprave, da preprečijo nove izgrede. Pri predvčeršnjem krvavem spopadu je bil ubit en delavec, štirje so pa bili ranjeni. Vojakov je bilo jako mnogo ranjenih, med njimi trije častniki. Proti delavcem je nastopilo 197 vojakov. Delovodja Penaud, ki je povzročil s svojim postopanjem stavko, je pobegnil v Angoulême, kamor so prišli za njim štirje limoški občinski svetniki, ki so ga naprosili, naj opusti svojo službo. Pogreba ubitih delavcev se je udeležilo 15.000 oseb. Francoska zbornica je odklonila predlog, naj se zaradi limoških dogodkov vrši parlamentarna preiskava.

Spletke na Balkanu.

V srbskem vojnem ministrstvu so 18. t. m. odprli ponudbe za nabavo novih topov. Najcenejši ponudnik je bila Skodova tvrdka, ki je bila za 20% cenejša, kakor vsaka druga. Za nabavo patron je bila najcenejša tovarna za patrone v Hirtenbergu. Vlada še ni naznanila, komu bo poverila nabavo. Najbrže jo bo porazdelila med razne države. V Belgradu so zopet govorice, da namerava odstopiti ministrstvo.

V nedeljo je iz Belgrada odpotovala v Vranjo srbska vstaška četa, ki ji poveljuje neki srbski major V četi sta dva stotnika, štirje poročniki, 12 podčastnikov in 60 mož. Četa namerava vdreti v Staro Srbijo.

Poslaniki velevlavstij pripravljajo skupno noto na turško vlado, v kateri bodo zahtevali, naj se imenuje evropski finančni ravnatelj za Makedenijo. Francozi so precej vznemirjeni zaradi naraščajočega nemškega vpliva v Carigradu. Turška je namreč nameravala najeti novo posojilo na Francoskem, a zdaj odlaga z odločitvijo, češ, da ni bilo dovolj ministrov v ministrskem svetu in zato ni bilo mogoče podpisati odloka. Francoski poslanik je zagrozil, da zapusti Carigrad, če ne dobi zadoščenja. Sultan je že odredil, da se najame 60 milijonov posejila v Nemčiji. „Rusi“ poročajo iz Sofije, da so bolgarskemu knezu Ferdinandu svetovali „prijateljsko“ v Rimu, naj goji prijateljske zveze s Srbijo in poizkusi vse, da bo na miren način rešeno makedonsko vprašanje.

Usoda beguncev iz odrinskega pašalika še vedno ni odločena. Turška vlada je sicer obljubila in se zavezala, da bo zopet sprejela in naselila begunce. Ker je napočila spemlad ko je treba obdelati polja, so se napotili begunci proti domu. A prišli so le do meje. Tu so jih zaslišali turški uradniki, ki imajo zapiske beguncev. Uradniki izpuste čez mejo le one begunce, ki jih sami hočejo. Turki so pustili približno 20% beguncev čez mejo, ostali pa čakajo na „sultanovo milost“. Nabrale se je ob meji kakih 2000 beguncev, ki stanujejo pod milim nebom in se preživljajo z miloščino. Res posebno ljudsko preseljevanje v XX. stoletju. Kako se Turčija boji Bolgarov, nam kaže sledeče dejstvo: Ravnateljstvo „Orientalnih železnic“ je premestilo nekega bolgarskega inženirja v Carigrad. Ko je turška vlada to izvedela, je takoj protestirala proti premestitvi pri ravnateljstvu in inženir, ki je že došel v Carigrad, se je moral povrniti nazaj.

Stavka italijanskih železničarjev.

Stavka železničarjev ni še popolnoma končana, a z vso gotovostjo že zdaj lahko trdimo, da je izjalovljena. Čudno ni. Socialistično vodstvo je že večkrat pozvalo v boj italijanske železničarje in v večnih bojih se zmanjša odporna moč, ker zlasti delavski boji zahtevajo mnogo žrtev. To je pač najbrže glavni vzrok, da s takim šumom napovedana stavka italijanskih železničarjev ni niti splošna. V Rimu se je dne 18. t. m. zvečer povečalo število stavkajočih železničarjev. Zvečer je došel iz Jakina v Rim avstrijski romarski vlak s 500 romarji. V Benetkah so že dne 18. t. m. bili malone vsi železničarji v službi. V Rimu so včeraj pomnožili število vlakov od 84 na 150. Na progah ob Jadranskem morju je promet skoraj popolnoma reden. Tudi na progah ob Sredozemskem morju je položaj boljši. Med Turinom in Rimom so pričeli včeraj zopet voziti ekspresni vlaki. Tovorni vlaki so pričeli voziti na več progah. Premet s Francosko je reden. Od vseh strani prihajajo poročila, da stavka ponehuje. V Rimu splošno govore o neki Fortisovi izjavi, v kateri je rekel, da je bil zato imenovan za ministrskega predsednika, da bo preprečil agitacijo med železničarji. O krvavem dogodku v Foggiji je izjavil ministrski predsednik v zbornici, da je bila raba orožja od strani vojaštva neizogibna in potrebna za samoobrambo vojakov, na katere so me-

tali kamenje in streljali iz revolverjev, vsled česar sta bila dva vojaka smrtnonevarno ranjena, trije mornarji-vojaki ubiti in dvanajst ranjenih. Vojaki so pričeli streljati brez povelja. Minister je naznanil, da je odredil preiskavo.

Dnevne novice.

Značilno! Za predsednika slavnostnega odbora, ki bo v Ljubljani priredil slavnost o priliki 25letnice „Schulvereina“ je izvoljen Jožef Anton grof Barbo, ki je kot zastopnik slovenske dežele poslan v kranjski dež. šolski svet!

K VI. shodu slovanskih časnika v Voloskem-Opatiji dne 14., 15. in 16. maja se je prijavilo mnogo časnika. Znatno je število Poljakov in Rusov; tudi Jugoslovani bodo številno zastopani. Na shodu se bodo razpravljala zlasti stanovska vprašanja. Priglase sprejema še do 30. t. m. „Osrednja zveza v Pragi“; 15 K pristopnine se plača g. Jos. Kuffnerju, uredniku „Narodnih Listov“ v Pragi. Udeleženci naj pridejo na postajo Matulje v soboto ob 9 uri 42 m. zvečer, ker bodo tam čakali vozovi, ki odvežejo udeležence v „Narodni dom“ v Voloskem, kjer bodo oddane legitimacije in se odkažejo stanovanja. Na kolodvoru pozdravi udeležence zastopstvo občinskega sveta kastavskega. Priporoča se gospodom in damam, da prinese seboj salonsko obleko. — Ko se vrnejo časnika iz Senja, jih bo v Opatiji pozdravil krasni umetni ogenj. Na vprašanja odgovarja g. Fr. Hovoška v Pragi, Žitna ul. 21.

Deželna zveza obrtnih zadrug za Kranjsko ima 7. maja 1905 občni zbor v Novem mestu. V ta namen se namerava prirediti tudi javen obrtni shod isti dan dopoldan. Želeti bi bilo, da bi se istega shoda udeležili zastopniki vseh kranjskih zadrug posebno iz Dolenjske, in sicer iz Črnomlja, Metlike, Kostanjevice, Krškega in Mokronoga. Z veseljem bi pozdravili vse goste, najbolj bi nas veselilo, če se večje število obrtnikov iz Belokrajine udeleži tega shoda, da se skupno potegujemo za naše gospodarske koristi, ker smo odvisni le od svoje samopomoči. Gg. zadrugni načelniki blagovolite to uvaževati, ter delovati v svojem delokrogu za ta važni obrtni sestanek. Z združenimi močmi za naše koristi, to je bilo in ostane naše geslo!

Dober nasvet g. dežel. šolskemu nadzorniku. Prijatelj našega lista nam piše: Kakor je poročal „Slovenec“, se je pokazal g. dež. šolski nadzornik v Šmarju velikega „prijatelja“ „Domoljuba“. G. nadzornik naj se potruži okrog 1/6 ure zvečer pred „Narodno tiskarno“ in našel bo tam precej opravila. Iz tiskarne prihajajo namreč dečki in deklice, ki prenašajo po mestu „Narod“. Kadar bo tu vse v redu, naj se pometa po deželi.

Poštna vest. Prestavljena je poštna pomožna uradnica Marija Bucar iz Črnomlja v Kranj.

Za velikanski liberalni uspeh proglašajo „Narod“, ker je bil jese-niški župnik Zabukovec radi kolportaže obsojen na 10 K globe. Z denuncijacijami take vrste hočejo liberalci reševati svoje „slovenstvo“ na Jesenicah!

Slovansko društvo v Monakovem. Iz Monakovega javljajo, da so tamkaj bivajoči Slovenci, Hrvatje in Srbi osnovali društvo „Ilirija“.

Ubil se je 62 let stari kočar Jožef Izlakar iz Brezja, okraj Brdo. Padel je z 20 metrov visoke skale.

Dela pri železniškem mostu čez Sočo pri Solkanu vzbujajo vseobčo pozornost. Sedaj je napravljen že lep kos poznih del, in veliki oder, kolone in druge da slutiti, kako kolosalno delo, nekaj izrednega, bo ta železniški most. Dne 7. t. m. je bil nastal pri teh delih kar nakrat ogenj. — K sreči se je hitro pogasil, da ni niti govora o kaki škodi. Ali ta ogenj je bil tako skrivnosten in nastal je v takih okoliščinah, da je trdka, ki gradi most, hitro prosila ministrstvo, naj ji da za stražo orožnike. Dovoljenje je prišlo hitro in sedaj stražita vedno dva orožnika most, kakor smo že poročali. Ali je nastal ogenj po nesreči ali je bil položen s hudobnim namenom, o tem se dosti ne preiskuje, govori pa se splošno o slednjem, dasi se je držalo vso reč s početka kolikor mogoče tajno. Pravijo, da bi bil zažgal neki laški delavec za nalašč, in sicer bi bil vzel v svoj hudobni namen bencin. — Straži se delo od

takrat najskrbnejše, in po noči je most razsvetljen. — Kakor čujemo, je določeno, da se za železniška dela ob mestu pri Sv. Luciji ne vzamenijednega laškega delavca.

— **Umrl** je v bolnici usmiljenih bratov v Kandiji Edmund Terček iz Kostanjevice.

— **Zveza jugoslovanskih društev** bo imela letesnji občni zbor dne 13., 14. in 15. avgusta v Pulju.

— **Planinsko koč** bode postaviti dalo „Slovensko planinsko društvo“ na Krimu.

— **Punt jetnikov v kaznilnici.** Iz Gradišča 17. t. mes. Iz kaznilnice prihaja od včerajšnjega jutra sem grozno javkanje in tulenje jetnikov, slišijo se medklici: „Abbasso il direttore, fuori il Malalan, fuori l'ispettore, evviva l'anarchia, abbasso la religione, siamo stufi di tante torture“ i. t. d. Že od včerajšnjega jutra nočeje zavživati nikakih jedil ter se protivijo delati. — Vsi čuvaji so na mestu noč in dan. Danes je prišla iz Gorice še ena kompanija vojakov razun tu nastavljenih 32 mož, kateri jutri če ne že danes zasedejo kaznilnico ter se proglasi vojaška samouprava. Čuje se, da je mnogo jetnikov ranjenih. Ljudstvo je radi teh dogodkov razburjeno. Nadalje se o tem še poroča: V Gradišču se zida vojašnica. Tje je hodilo na delo več kaznjencev, ki so nosili s seboj kruh in ga zopet donesali s seboj v kaznilnico. Vodstvu to ni bilo všeč, radi tega je reklo občini, naj jim dá sama kruh, da ostane kontrola lahka. Pokazalo se je, da je imel en kaznjenec v hlebcu, iz katerega je vzel sredico, tobak, in bati se je bilo, da znesejo s seboj v cele tudi kako orodje. Ko je reklo vodstvo, da ne pusti več nositi kruha ven in noter, je rekel eden, da ne gre na delo. Radi tega so ga kaznovali, pozneje so prišli še 4 na vrsto. Na to ob času počitka so zahtevali kaznjenci na vrtu, da se mora spustiti one štiri kaznovane, če ne se ne vrnejo v zapore. Ravnatelj je temu ugodil, ker se je bilo bati kaj hudega. Potem je bil mir. V nedelje dopoldne na vrtu so padli nekateri kar nakrat na druge, katere so smatrali za nekatere ovaduhe in pri tem je bilo 5 ranjenih. Nastal je krik in vik v kaznilnici. V ponedeljek dopoldne ravnatelj ni dovolil iti na vrt, radi česar je nastalo kričanje in več oken je bilo razbitih. Ko je pa prišlo vojaštvo, so šli vojaki od cele do cele ter odvedli posamezne v delavnice. Sli so vsi mirno ter se prijeli dela, le oni v posebnih zaporih so vpili nad njimi, da so izdajice i. t. d.

— **Vojaška vest.** 7. lovski bataljon pride v Gorico dne 28. t. m. ob 8. uri 48 min. dopoldne. Tri kompanije odidejo v Kanal, ena v Tolmin.

— **Bitka med redarji in aretirancem.** Iz Trsta se poroča. Včeraj dopoldne je nekdo obvestil redarstveno stražnico pri sv. Jakobu, da se nahaja na zemljišču Bousquet oni Kajetan Vidali, ki je pred nekoliko dnevi pobegnil iz opazovalnice za umobolne. Da aretirajo Vidali, je šlo na označeno mesto sedem redarjev z enim nadzornikom. Ko je Vidali zagledal redarje, je vzel iz žepa dva noža, prijel v vsako roko enega ter se tako pripravil, da se postavi redarjem odločno v bran. Redarji so pa potegnili sablje ter izkušali Vidali razorožiti. A Vidali se je obupno branil. Da ga merejo prijeti, so ga redarji morali raniti na glavo. Kri, ki se mu je pocedila po obrazu, ga je zaslepila in vrgel je noža iz rok ter se podal. Vidali ima tri velike rane na glavi. Med potjo v bolnišnico je bil Vidali miren, a ko je v veži bolnišnice izvedel, da ga zopet zaprejo v opazovalnico za umobolne, je začel divjati kakor zver. Trebalo je osem mož, da so ga zvezali in nesli v opazovalnico. Med tem divjanjem si je pa iztrgal iz glave obveze in potem ni pustil blizu sebe nobenemu zdravniku več, da bi mu bil zopet obvezal glavo.

Štajerske novice.

š **Dr. Dečko.** O dr. Dečku poročajo graški listi, da se nahaja v ondotnem sanatoriju Meerscheinschlöss, katerega bo skoro gotovo v enem oziroma dveh mesecih zdrav zapustil. Odvetniška zbornica naznanja, da dr. Dečka v pravnih stvareh nadomešča v Celju dr. Karlovšek.

š **Popolnoma se je odpočil.** Na konjski železnici se že 14 let ni primečila nobena nesreča. Te dni je počival na železniškem tiru 81 let stari Matija Bekuš. Vlak je privozil in povozil starčka, ki se je tako za vedno odpočil.

š **Prestavljen** je iz Münzschlaga v Slovenji Gradec okrajni živinozdravnik g. Blaha.

š **Samoumor.** V Mariboru se je ustrelil strojevodniški substitut J. Saišek.

Ljubljanske novice.

lj **Umivanje nog v ljubljanskolnici.** Starčki, ki jim je danes premilostni gospod knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič umival noge, so sledeči: Céljar Anton iz Predoselj v 91., Juri Strojčan iz Smledaika v 90. letu svoje starosti, Zupan Janez z Visokega pri Sent Juriju v 89., Pezdír Janez iz Rudnika v 89., Blažir Miha iz Stražišča v 86., Velke vrh Matevž z Dobrove v 86., Kristanec Jožef iz Srednje vasi pri Sent Juriju v 85., Kelemina Matija iz Ormoža v 83., Mrzlikar Gregor iz Sent Jošta nad Polhem gradcem v 82., Primec Janez iz Ljubljane v 81., Blažič Janez iz Postojne v 78., Penko Matija iz Slavine v 77. letu. Izmed lanskih je umrl najmlajši, namreč Anžur Stefan iz Sostrega. Skupna starost letošnjih starčkov znaša nad 1000 let.

lj **Ali je južna železnica samo za Nemce?** Poroča se nam: Včeraj je zahteval tu na juž. kolodvoru, neki sprevodnik od dijakov, da govoré samo nemški. Ker se ti niso udali, je začel zmerjati in vpiti v Ljubljani na slov. dijaké: „I möcht' mal wissen, studierens auf einer deutschen oder bindischen Fakultät? Werdens ihre Prüfungen in der deutschen oder bindischen Sprach' oblegen? Werden sie auf dem deutschen oder bindischen Boden leben?“ Bog ve, kaj bi bil še na dan spravil, če bi ne bil prišel neki gospod, ki mu je povedal v svojem tonu, da se ne damo tu izzivati in da smo v Ljubljani, kjer se slovenski razume. In takih sprevodnikov je več, ki vprizarjajo od dne do dne enake prizore. Če se nočejo slovensčine učiti, kot je izjavil naš junak, naj jim pjskrbi direkcija službe v „reichu“ ali pa kje drugje; na slovenski zemlji morajo biti sprevodniki zmožni tudi slovenskega jezika.

lj **Društvo v pospeševanje obdelovanja ljubljanskega barja.** (Konec.) Predavanja o umnem obdelovanju barji so preložena na jesen. Poročilo tajnika dr. E. Kramerja vzelo se je z zadovoljnostjo na znanje ter se mu izrekla za njegovo uspešno delovanje in trud zahvala. Pregledovalca računov gosp. mestni nadkomisar Jakob Tomec in gospod mestni koncipist F. Svigelj poročata, da sta našla račune v popolnem redu. Društvo imelo je leta 1904. 10 438 kron 60 v. denarnega prometa in sicer 6120 K 19 v. dohodkov in 4318 kron 21 v. stroškov; na kar občni zbor račune odobri. Nadalje se je na dotične predloge sklenilo, da se izreče c. kr. poljedelskemu ministrstvu, mestnemu občinskemu svetu ljubljanskemu in kmetijski posojilnici za ljubljansko okoličico, za podeljene podpore zahvalo, isto tako tudi zaradi pospeševanja društvenih namenov gosp. nadzorniku v c. kr. poljedelskem ministrstvu Julius Koppensu in dr. W. Berschu - u vodju preskuševališča na Dunaju. Končno se je sklenilo, da se vlože za leto 1905. prošnje za podporo na c. kr. poljedelsko ministrstvo, deželni odbor kranjski, močvirski odbor in kmetisko posojilnico ljubljanske okolice, ter se vredi na barju društvena drevesnica, da bode mogoče polagoma nasaditi ceste in pota (stradone) s sadnim drevjem. V presejovalno komisijo glede priznanja nagrad določenih od c. kr. poljedelskega ministrstva v povzdigo umnega obdelovanja ljubljanskega barja izvoljen je bil soglasno gosp. dr. E. Kramer.

lj **Signalizacija ognja.** Ker se strel raz ljubljanski grad v slučajih ognja ne sliši po vsem mestu, poskušalo bode ljubljansko gasilno društvo jutri, to je v petek ob 12. uri opoldne na gradu, če se ne bi dal ogenj uspešneje signalizovati z velikim rogom.

lj **Vojaški begun 17. pešpolka v Sviči prijet.** Meseca oktobra l. 1900. je pobegnil pešec Alojzij Grilj od 8. stotnije 17. pešpolka iz Ljubljane. Imenovani je bil kot bivši trgovski pomočnik v Ljubljani dobro znan, a vsa poizvedovanja za njim so bila brezuspešna. Nedavno pa so prijeli v Zürichu v Sviči individij, ki je priznal, da se zove Grilj, da je bil trgovski pomočnik ter da je pristojen v Kamniku na Kranjskem. Po njegovi sliki se dognali njegovo identiteto. Obdolžen je več sleparij.

lj **Bolniško in podporno društvo pomočnikov in zasebnih uradnikov za Kranjsko** ima v soboto dne 6. maja t. l. ob 8. uri zvečer pri „Novem svetu“ v vrtnem salonu svoj redni občni zbor, katerega naj se gg. člani polnoštevilno udeležiti blagovolijo.

lj **Trpinčenje živali.** Neka kuharica je kupila včeraj dopoldne na trgu od branjevke Terezije Kutnerjeve 15 piščancev in ji naročila, naj jih takoj prinese na dom. Kutnarjeva je piščance zavezala v vrečo in jih prinesla še le popoldne. Ko so vrečo odvezali, so dobili v nji šest piščancev mrtvih. — Mesar Anton B. iz Hradeckiga vasi, o katerem smo že parkrat poročali, kako trpinči živali, je včeraj pri-

peljal zopet na mitnico na Zaloški cesti na vozu 21 jagnjet, eno ovco in dva teleta. Žival je bila tako skupaj natlačena, da se ni mogla ganiti. Teleti ste ležali, jagnjeta sta pa na njih stala. Zagovarjal se bode ta mesar že četrtič radi trpinčenja živali.

lj **Dva posebna vlaka** sta šla pretečno noč skozi Ljubljano. Prvi je prišel ob 1. uri ponoči, ki je vozil mimo same vojake proti Dunaju. Drugi je prišel ob tri četrt na 5. uro zjutraj ter je peljal z Dunaja v Trst nemške turiste.

Izpred sodišča.

Nenadni napad. Janez Arbi, delavec, se je mudil v Jelenčevi gostilni na Jesenicah. Med tem, ko se je napolnil proti domu, napaden je bil od dveh fantov. Temu napadu se je pridružil tudi France Tomažević iz Kamne gorice ter Arhija z nožem sunil v hrbet. Sodišče mu je zato prisodilo 3 mesece težke ječe.

Popihati jo je hotel. Hrvaški delavec pri zgradbi železnice Marko Bukvič je bil pri Janezu Kunsteljnu na stanovanju in hrani. Tekom zadnjih 6 mesecev je napravil 52 K dolga. Pri Mat. Kargačinu je za en par novih črevljev dolžan ostal 12 K. Vkljub opetovanim opominom ni ničesar plačal marveč je pobegnil. Sodišče ga je obsodilo na 6 tednov ječe.

Otekure! 21 let stara Angela Medved iz Smartna pri Litiji, že 4krat zaradi tatvine kaznovana je v Lokah vzela 4 kokeši in jedno raco, v Trbovljah je jemala premog, in Mariji Remžgar je v njenem stanovanju iz žepa vzela krilo in mošniček z vsebino 6 K gotovine. Sodišče jo je obsodilo na 7 mesecev težke ječe. — Janez Iskra, delavec, njegova žena Neža — Anton Fertschnig, delavec in njegova ljubimka Marija Klobučar, vsi na Mirci so bili pravcate lisice na kure. Na Savi, na Koroški Beli, v Grobljah in v Novi vasi ni bila kuretnina pred njimi varna; izmaknili so 12 kur in jednega petelina. Oslepriili so tudi 4 trgovce. Sodišče je obsodilo: Janeza Iskro na 5 mesecev, njegovo ženo Nežo na 3 mesece, Fertschnigga na 2 meseca težke ječe, Marijo Klobučar pa na 1 mesec ječe.

Kolo so plesali. Več Makedoncev je plesalo pred svojo barako na Hrušici kolo. Stevo Jožefa je nekdo sunil med plesom v nogo, da je padel. Ni čuda, da je postal ta jezen ter je začel psovati. Temu izzivanju sta se uprla Cvetko in Kosta Stojan, skočila sta v Steva Jožefa in pri tem ga je 17 let stari Kosta Stojan udaril s pivsko steklenico, da se je razletela, in nato ga je še z razbitim vrčkom tolkel po glavi. Sodišče ga je obsodilo na šest tednov ječe.

Razne stvari.

Najnovejše.

Portugalska v kolonialni vojski. Portugalska se pripravlja na kolonialno vojsko proti vstaškim rodovom Cunenes in Cunonhauras, ki so izvršili med ondotnimi portugalskimi vojaki strašne moritve.

Otrpnenje tilnika. Ta bolezen se vedno bolj širi, posebno po Češkem. V Katovici je od 353 obolelih oseb umrlo 205 oseb.

Ženska napredujejo. Rumunski parlament je dobil žensko za stenografino. Rumunski minister je nastavlil 15 žensk za tajnice. Moški so seve radi tega ogorčeni.

Orožniki razganjali sejmarije.

Novo Mesto, 18. aprila.

Pri današnjem sejmu v Novem Mestu je mesto nudilo prizor, kakor da je nastala vstaja. Za vsakim vogalom je stal orožnik, ter razganjal ljudi. Na večjih prestopih jih je bilo kar po več skupaj. Tako n. pr. so stali na koncu mosta v Kandiji kar štirje orožniki. Ker nima mesto zato dovolj moštva, je morale na pomoč priti orežništvo od drugod. (Iz Toplice vem zanesljivo, ker sem to sam od orožnikov izvedel.) Če sta se dve osebi ustavili, že je bil orožnik tu ter zahteval odločno: „Ali naprej, ali v gostilno, ali v štacuno ali pa domov“. Ljudstvo je nad takim postopanjem ogorčeno, ni na kaj tacega navajeno. Cemu dražiti na tak način naše ljudstvo? Saj smo imeli že dovolj sejmov tu in se ni dogodila nesreča ali kaka katastrofa, da bi trebalo tako skrajnih varnostnih odredb. Slavno okr. glavarstvo na ta način jako škoduje našemu mestu. Se par takšnih sejmov in ljudje se niti upali ne bodo v mesto več, radi strahu, da se jih aretirajo. Če je nalagal kmet pred prodajalno blago na voz, že je bil orožnik pri njem ter ga opozarjal naj se kmalu pospravi. Upamo, da se v bodoče ne bo kaj tacega dogodilo in da se bo na druga vrata potrkalo, da se odpravi ta čudna odredba okr. glavarstva.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 20. aprila. Kolikor se do sedaj ve, bo cesar odšel koncem aprila v Budimpešto, kjer se bode vršila nova pogajanja za rešitev krize.

Washington, 20. aprila. Ameriški vojni minister bo na svoji poti na Filipine uradno obiskal tudi Tokio.

Lipsko, 20. aprila. Iz Peterburga prihaja vest, da je predsednik ruskega ministrskega odbora Witte demisijoniral.

Varšava, 20. aprila. V nekem varšavskem predmestju je danes ponoči policija aretirala 200 oseb. Pri aretirancih so našli mnogo revolverjev.

Varšava, 20. aprila. Ob rusko-avstrijski meji je vsak dan aretiranih več oseb, ki iz Galicije prinašajo revolucionarne proklamacije na Rusko Poljsko. Včeraj je ruska straža prišla na meji štiri osebe, ki so v obleki imele zašite revolucionarne spise.

Peterburg, 20. aprila. Neresnična je vest o požigu pri libavskih spediterjih; neresnična je tudi vest, da bi bil policijski komisar v Censtohovu zastrupljen in da bi se bil vršil med delavci Putilovih tovarn in vojaštvom boj, v katerem je padlo sto delavcev.

Lodz, 20. aprila. V gledališču se bile včeraj velike protivladne demonstracije. Igrali so igro, v katere prvem dejanju je umor kralja. Pri tem prizoru se je občinstvo dvignilo s sedežev, pričelo je ploskati in klicati: „Smrt carju!“, „Živila svoboda!“, „Živila ustava!“ Nato je občinstvo zapustilo gledališče in priredilo po mestu demonstrativni obhod, ki je trajal nad eno uro in katerega se policija ni upala motiti.

Pariz, 20. aprila. Tukajšnja izdaja „New York Herald“ poroča o nemirih na Kreti, da je življenje princa Jurija v nevarnosti. V Sunda zaliv so priplule angleške bojne ladje. Tudi z Malte so odplule angleške bojne ladje.

Tokio, 20. aprila. Uradno se poroča, da so japonske čete dne 15. t. m. zavzele mesto Tungua, 15 milj vzhodno od Sinkina, po boju z Rusi, ki so se nato umaknili proti severu. Na ostalih delih bojišča se ni nič izpremenilo.

Essen, 20. aprila. Tukajšnja Kruppova tovarna je dobila velikanska naročila za Rusijo. V vseh oddelkih tovarne krčevito delajo.

London, 20. apr. Togo si je izbral Formozo za bazo svojega brodovja. Sedaj bo odrezan od kitajske obali in od Filipinov, ker je pretrgana brzojavna zveza. Zadovoljiti se mora le z ogledniško službo svojih križark.

Saigon, 20. aprila. (K. ur.) Rusko brodovje je še vedno v luki Kamran. Francoski admiral Tonquieres je storil vse, da Francoska ohrani nevtraliteto.

London, 20. aprila. Poroča se, da ostane britiško brodovje v Kamranskem zalivu do 7. maja in da bo ta čas Roždestvenskij dal preiskovati vse parnike, ki plovejo mimo. Ruske vojne ladje plovejo baje pod trgovsko zastavo.

London, 20. aprila. Na Japonskem se širi veliko protifrancosko gibanje. Japonska javnost je razburjena, da je rusko brodovje še vedno v francoski luki Kamran. Japonska je že poslala v tej zadevi francoski vladi jako odločno pisani spis.

London, 20. aprila. Pet podmorskih ladij so iz Sevastopolja po železnici poslali v Vladivostok. Iz Amoya se poroča, da so nekatere ruske križarice šle že ponoči zadnjo nedeljo mimo Keelunga na severnem bregu Formoze.

Peterburg, 20. aprila. Vojno ministrstvo izjavlja, da nima drugih vesti o brodovju Roždestvenskega. kakor one, ki so že priobčili listi.

Meteorološko poročilo.

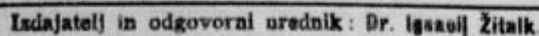
Višina n. morjem 306'2 m, srednji zračni tlak 736'0 mm

	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24. urah v mm.
19	9. zveč.	730'3	+9'3	sl. jug.	jasno	
	7. zjutr.	731'6	+7'5	sl. svzh.	obl.	0'0
20	2. pop.	730'7	+13'3	sl. svzh.		

Srednja včerajšnja temp. +10'99, norm. +10'40.

Žalujoči ostali.

Žalujoči bratje in sestre.

Tisk „Katoliške tiskarne“ v Ljubljani.